

Égigérő

2007. KARÁCSONY

Felment József is a galileai Názáretből Júdeába, a Dávid városaiba, amelyet Betlehemnek neveznek, mert Dávid házából és nemzetségéből való volt, hogy összeírják jegyesével, Máriával együtt, aki áldott állapotban volt. És történt, hogy amíg ott voltak, eljött szülésének ideje, és megszülte elsőszülött fiát. Bepólyálta, és a jászolba fektette, mivel a szálláson nem volt számukra hely.

Lk 2,4-7

[...] Betlehem lakosainak szívtelen elzárkózása olyan vonása a karácsonyi történetnek, amelynek mindaddig lesz mondanivalója, amíg ember él a földön. Ha mi nemcsak azt akarjuk, hogy a világban legyen karácsony, hanem itt bent a szívünkben is, akkor jó lesz, ha erre a mondanivalóra fölfigyelünk. Mások életére sokszor egészen megvakulásig rámeredünk. Magunkról elfeledkezünk. Most tartsunk önvizsgálatot Isten előtt. Mert bizony, ha Isten a mi életünkben keres helyet Jézus számára, mi sem tudunk neki fölékesített kastélyt kínálni. Félek, még egyetlen "tisztá szobát" sem tudunk szívünkben rendelkezésére bocsátani. Az a szállás, melyet Isten Fia mibennünk talál – aggodom – fájdalmasan hasonlít ahhoz a betlehemi helyhez, amellyel akkor, földre születésekor meg kellett elégednie.

Áldott legyen a szeretet Ura, hogy Ő ezzel is megelégszik. Nem veti meg azt a zugot, amelyben helyet szorítunk neki. Innen akarja megtisztítani és hatalmába venni egész életünket.

Karácsony ünnepe most nagyon sötét éjszakában találja az egész világot.

(folytatás a következő oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

Minket is. Ha a világot ma röviden jellemezni akarjuk, akkor azt kell mondanunk róla, hogy ma a világ sűrű sötétségben élő emberekből áll. Akik világosságra vágynak. Nemcsak itt, hazánkban. Azok az értesülések, amelyek elérnek bennünket a világ népei részéről, arról beszélnek, hogy az emberek mindenütt várják a világosságot. És régóta már. Szegény emberek! Mind a többiek és velük mi is! Olyan különös berendezkedése támadt a szívünknek! Szinte kizárólag már csak a vízszintes irányban tudjuk használni a szemünket. Innen van az, hogy az emberek egyik tábora keletről várja a fényt. Mások arra esküsznek, hogy nyugatról kell jönnie.

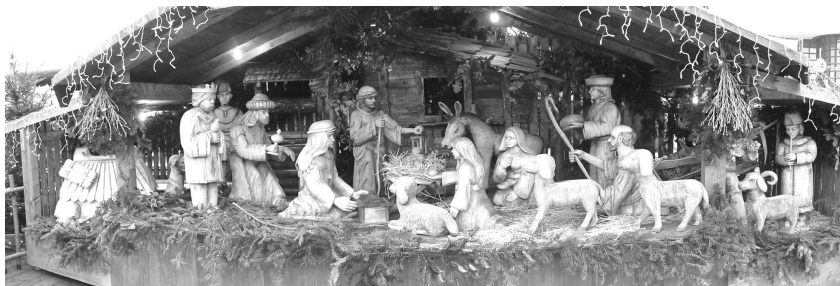
Balga ember!

Karácsonykor a fény föntről jött! A mennyből. Olyan emberekhez, akik még tudtak fölfelé nézni. Nem azokhoz, akik aludtak, hanem azokhoz, akik virrasztottak. Ha mi ezen a karácsonyon valóban Isten szeretetének világosságára vágyódnak, akkor virrasztó lelkünknek fölfelé kell néznie. Csak onnan jöhet a lélek világossága! [...]

Testvéreim!

Kint a világban tülekedés, szívtelenség, ijesztő árnyak és sok minden más akadály ellenére is karácsony van. Itt a templomban csüggedésünk, sok szorongásunk és kétségeskedésünk ellenére is - karácsony van. Mert ahol megszólal a karácsonyi evangélium, ott a zengő szó mögött felénk dobog Isten szerető szíve. És ez a karácsony. Örvendezünk hát minden hívővel a mennyei Megváltónk születésén! Ámen!

Részlet Ordass Lajos 1956. december 25-i Deák téri templomban elmondott prédikációjából

DECEMBER*A Gyermek dicsérete*

Ti már nem hozhattok jóhírt nekem.
Ami jó van, magamtól megtaláltam
az erdőkben, hol sok-sok este háltam
- s keresztelő Jánosként hirdetem.

Most járok hóban és halálra váltan,
ám ez számomra boldog kint terem;
a hófúvásban gyakran hirtelen
csak térdre hullok: Gyermeket találtam!

Goromba ágak az arcomba vernek,
de én megyek tovább, egy kis haranggal
viszem a drága hírt az embereknek:

Bennem van, íme, csengő és harangdal
és bennem van a legnagyobb, a Gyermek –
a fényes jászol s valamennyi angyal.

Dsida Jenő

Újra Finnországban

Testvérgyülekezetünk meghívására – immár hagyományosan – az idei esztendőben is részt vettünk tízfős ifjúsági csoportunkkal a „Föld a láthatáron” (Maata näkyviissä), fiataloknak szervezett könnyűzenei, de komoly keresztény tartalmat képviselő, országos szervezésű programon. November 15-én kora délután érkezünk meg Ferihegyről a vantaai légikikötőbe, ahol testvérgyülekezetünk ifjúsági „felelőse”, Tiina Partanen lelkesítő fogadott. Szállást a most éppen üresen álló, így igen puritán berendezésű vanha pappila-ban, a régi paplakban kaptunk. Hamar feltaláltuk magunkat, és a vendéglátóink jóvoltából több napi ételmezt biztosító, kiadós bevásárlás után a parókia jól befűtött szaunájában lazítva készültünk a másnapi városnézésre.

A nem elkapkodott ébredést követően a csoportunknak bérelt kényelmes kisbusz Helsinki főterére kanyarodott velünk. A fővárosban eltöltött néhány óra elegendő volt ahhoz, hogy végigszaladjunk a nevezetességeken. A napfényes idő pedig – a hazaviendő szuvenírok megvétele mellett – külön ajándékot jelentett mindnyájunknak, nagyvonalúan magunk közé számolva a finn főváros mintegy milliányi lakóját is. Kattogtak a fényképezőgépek, hogy azután az esti hidegben ugyanezt a fogaink visszhangozzák, kikényszerítve a néhány centis hóban a „mindenki mindenki ellen” jelisére zajló, izzasztó hőcsatát.

A következő nap hajnalán Turkuba indultunk, ahol a helyi vásárcsopont adott ott-hont a Maata Näkyviissä fesztiválnak. Menet közben pillantást vethettünk a helyi történelmi és építészeti látványosságokra, majd az optikai élmény hatványozódott az akusztikaival. Számos keresztény énekegyüttes, gitáros „banda” és szólista produkcióját láttuk-hallottuk, akik a maguk módján és eszközeivel nem másról, mint az élő Úr Jézus Krisztusról tettek bizonyosságot. Hazafelé, a buszban szunyókáltunkban a fülünkben csengtek még az akkordok, és remélem, hogy a szívünk is a meghallott mélyebb üzenet ütemére dobbant.

A helyi gyülekezettel töltött vasárnapi istentiszteletnek sem volt egyéb mondanivalója, mint az elmúlo egyházi esztendő végén is erővel felhangzó evangélium. Erre épül, és ebből táplálkozik, újul, frissül a kapcsolatunk a tuusulai evangélikus testvérekkel. Összeköt Istennel és egymással az örömhír, és ezt fémjelzi az ottani egyházközség vezetőivel folytatott hivatalos beszélgetés eredménye is: szívesen vállalnak minket a jövőben, 2008 tavaszán vagy őszén tíz- tizenöt főből álló felnöött gyülekezeti csoporttal készülnék hozzánk, a nyáron megint „megszállnak minket” a konfirmandusaik, és a lehetőségekhez mérten továbbra is ragaszkodnak a gyülekezetünket támogató szándékukhoz.

E rövid beszámoló végén hadd mutakozzanak be név szerint az utazók, így fejezve ki a köszönetüket gyülekezetünknek a finnországi látogatás lehetőségéért és annak támogatásáért: Horváth Bence, Kucsera Noémi, Kucsera Tímea, Lajkó Gyöngyvér, Ördög Zita, Paróczay László, Szontagh Gusztáv, Tóta Kinga, valamint a két kísérő, Keczkó Pál és

Az őszi Keresztyén Értelmiségi Fórumok

Az őszi Fórumok a rászorulóknak nyújtott, nyújtható segítség jegyében zajlottak.

Az októberi Fórum vendége **dr. Nagy Zoltán professzor**, az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet igazgató főorvosa volt, aki a Deák téri evangélikus gyülekezet aktív tagja. A professzor úr meghívásának az OPNI váratlan és előkészítetlen bezásásának elkezdése adta szomorú aktualitást. Dr. Nagy Zoltán először a 137 éves intézet történetét, korábbi tudós vezetőit és jelenlegi munkásságát ismertette élvezetes stílusban. Megtudtuk, hogy felépültekor Európa legnagyobb és legmodernebb elmeegógyintézete volt, és ma is európai színvonalú szakmai műhely, ennek köszönhetően az Intézet a világon egyedül álló, közel 150 éves kórtörténeti dokumentációval rendelkezik, amelynek megőrzése bizonytalanra vált. Az Intézményben egyetemi oktatás is folyik-folyt; emellett értékes színtoltja az Intézetnek a művészetterápia, amelynek számos beteg köszönheti gyógyulását. A betegek képeiből álló gyűjtemény ma már komoly értéket képvisel. Az előadásból kitűnt, hogy az OPNI egyetlen „bűne”, hogy az épület és a telek túl nagy értéket képvisel, s ez a mostani rabló-privatizátorok étvágyát túlzottan felcsigázta. Ezért minden szakmai érv és tiltakozás ellenére az Intézetet megszüntetik, nem törődve azzal, hogy mi lesz a betegekkel és az összeszokott szakmai csoportokkal. A felvetett kérdésre, hogy visszaállítható lesz-e az egyszer szétvert Intézet, a professzor úr válasza nemleges volt.

„**Együtt egy jobb világért.**” – ez volt a mottója a novemberi Fórumnak, amelyen **dr. Lévai Anikó** számolt be igen színesen és élvezetesen a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet (MÖS) karitatív tevékenységéről a templomot zsúfolásig megtöltő hallgatóság előtt. Dr. Lévai Anikó ugyanis nem csupán öt gyermek büszke és gondos édesanyja, hanem a MÖS aktivistája, jószolgálati nagykövete. A MÖS-t a magyarországi protestáns egyházak és az ortodox egyház alapították 15 évvel ezelőtt. Azóta 48000 magánszemély és cég támogatja működésüket. Célja a rászorulóknak segítése nemre, nemzetiségre és valásra való tekintet nélkül elsősorban Magyarországon és a Kárpát medencében, de aktivitása szinte az egész világra kiterjed. Vannak állandó szociális vállalásaik, és alkalmi akcióik. A cél mindig az újjáépítés és nem az átépítés; a későbbi önálló életvitel elősegítése. (Nem halat, hanem hálót adnak!) Komoly és speciális feladat a segítségnyújtás során a rászorultak emberi méltóságának megőrzése, a lelki támasz nyújtása, ezért a válságcsoport zöme teológiai végzettségű!

Az előadás második részében érdekességeket hallhattunk és láthattunk vetített képeken a világ különböző területein végzett munkáról, szívszorító élményekről, találkozásokról. Példákat láttunk az iszlám világban, Európában nyújtott segítségéről, s tanulságot a segítség hosszú távú pozitív hatásairól.

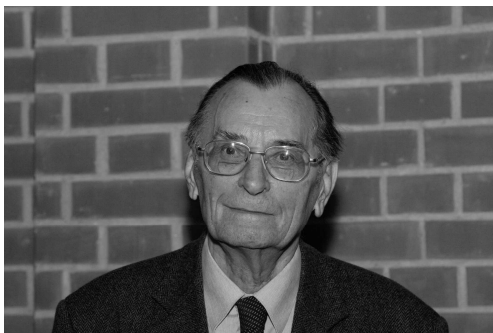
Hiszem, hogy ez az alkalom is segít abban, hogy ne menjünk el farizeus módon a rászorultak mellett, hanem lehetőségeihez mérten segítsük azokat, akikre az élet nagyobb terhet rakott.

Köszönjük vendégeinknek az őszinte és tanulságos, lelkeket megérintő beszámolóikat.

dr. Schulek Ágoston

A következő Fórum 2008. január 28-án lesz, amelyen Dr. Ángyán Józseffel, a Szent István Egyetem tanárával beszélgethetünk a vidék és a föld magyarországi szerepéről.

Életformáló

Károli Gáspár díjjal jutalmazták dr. Boleratzky Lórándot, gyülekezetünk hűséges tagját. Az 1997-ben alapított díjat minden évben azoknak adományozzák, akik a biblikus tudományokban kimagasló eredményeket értek el, vagy kiemelkedőt alkottak a magyar líra és próza nyelvi megújítása területén. Ezen esemény kapcsán beszélgettünk a díj mellett életútjáról, az egyházjog fontosságáról. Remélem, hogy ez a

néhány gondolat a jogászokat az egyházjog mélyebb megismerésére, teológusokat az egyházjoggal való foglalatosság fontosságára ösztönzi, s mindannyiunkat arra készíti, hogy ha találkozunk Lóránd bácsival, folytassuk az itt megkezdett beszélgetést.

- *Lóránd bácsi egyetemi jogi tanulmányait a Miskolci Jogakadémián végezte. Mit jelentett az elnevezés: jogakadémia?*

- A jogakadémia tulajdonképpen egy rendes jogi egyetem volt azzal a különbséggel, hogy ott egészen az abszolutóriumig el lehetett jutni, de a három zárószigorlatot valamelyik egyetemen kellett letenni. Régen a jogakadémiákkal tele volt az ország; 10 jogakadémia volt Nagy-Magyarországon, amelyek között voltak egyházi és állami fenntartásúak is.

- *A Miskolci Jogakadémia evangélikus fenntartású volt?*

- Igen, a Miskolci Jogakadémia Eperjesről menekült 1920-ban, s az az érdekessége volt, hogy sem az államtól, sem az egyháztól semmilyen támogatást nem kapott. Annyira önellátó volt, hogy teljesen maguk gazdálkodtak. Igaz, hogy volt az önkormányzattal egy olyan megállapodás, hogy három tanszéket ők tartanak fenn, és emellett tandíjat is szedtek....amit én sose fizettem. J Bruckner Győző, az Akadémia dékánja bevezetett egy különleges rendszert, amely szerint a megmaradó tandíjat bizonyos kulcs szerint fölosztották a tanárok között, azzal a céllal, hogy a nyarat valamilyen külföldi helyen töltsék szaktárgyuk művelésével.

- *Az akadémia elvégzését követően hol szerezte jogi doktorátusát?*

- Debrecenben, s később itt szereztem magántanári képesítést is. A háború után hívtak tanárnak Miskolcra, s Debrecenben is tartottam előadásokat, de rövid ideig, mert megszüntették a jogakadémiákat. Volt olyan tanár, akit a debreceni jogi kar megszüntetése előtt egy nappal neveztek ki. Én is abban a furcsa helyzetben voltam, hogy megpályáztam a debreceni egyházjogi tanszék vezetői posztját 1948-ban, de pont akkor, amikor aktuális lett volna, akkor szüntették meg a jogi kart, s csak 1996-

ban állították vissza. Egyszerre három jogakadémiát, meg a jogi kart szüntették meg, s akkor a nóta már úgy szólt: „Ütik már a jogászt agyon, Nincsen arra szükség nagyon.”

- *Hogyan került kapcsolatba az egyházjoggal, vagy ez Miskolcon automatikus adódott?*

- Az egyházi törvények értelmében a Miskolci Jogakadémia az egyházi jog kiemelt művelésére rendelt intézmény volt. Tulajdonképpen a két világháború között az evangélikus egyházjog művelése meglehetősen magas fokon történt. A szemináriumokban a német vitamódszer került bevezetésre, ami azt jelentette, hogy a gyakorlati életből kiemelték bizonyos kérdéseket, amelyeket olyan formában tárgyaltak meg, mint az a valóságban előfordult, vagyis összehívtak egy szimbolikus zsinatot. Például a bihari szimpóziumon megtárgyalták, hogy a világi elem miként legyen jelen az egyház vezetésében. Ez volt az egyik része a dolognak, a másik, hogy különféle pályázatokat írtak ki. Egyet másodéves jogász koromban nyújtottam be...és mit ad Isten, nem csak, hogy megnyertem a pályamunkát, hanem ki is adták nyomtatásban. A következő évben az egyházfelügyelői intézményről jelent meg egy munkám, ugyancsak a jogakadémia segítségével. Ebből a szempontból Bruckner (dr. Bruckner Győző, a Miskolci Jogakadémia dékánja- a szerk.) hihetetlen ügyesen intézte a jogakadémia gazdasági ügyeit: majdnem mindegyik pályamunkát – amit megfelelőnek találtak – nyomtatásban is megjelentettek. Így messze több könyv jelent meg – nemcsak egyházjogból, hanem különféle szakterületek témáiból is –, mint a budapesti jogi karon.

- *A jogakadémiát tehát az államosítás szüntette meg.*

- Igen. Bár már a 20-as évek végén nagy veszély fenyegette a jogakadémiát, mert már akkor voltak olyan tendenciák, hogy meg kellene szüntetni. Bruckner ekkor is hihetetlen ügyesen járt el, mert írt a svéd érseknek (Söderblom), aztán Hindenburg német köztársasági elnöknek egy-egy levelet. Mindkettőt arra kérte, hogy interveniáljanak az egyetem érdekében. Horthy megfogadta a tanácsukat, s így még vegetált az intézmény 1949-ig.

- *Azóta nem merült föl egy evangélikus jogakadémia újra indítása?*

- Sajnos nem, pedig talán az evangélikusok voltak a megszüntetésnek a legnagyobb vesztesei, hiszen ma sehol nem oktatják jogászként az evangélikus egyházjogot.

- *Lenne-e ma egyáltalán realitása egy evangélikus jogi oktatásnak, van-e annyi evangélikus professzor, jogtudós, akik élére állhatnának egy ilyen kezdeményezésnek?*

- Nincsen, és éppen ezért szomorú, hogy 1950-ben a jogi karokon megszüntették az egyházjogot. Ma már csak az öregek között él néhány olyan, aki hivatalosan is tanult egyházjogot. Sajnálatos az is, hogy ma a tisztviselők zöme sem ismeri az egyházjogot. A díj átvételekor beszédemben is arra tértem ki, hogy tudomásom szerint

(folytatás a 8. oldalon)

(folytatás a 7. oldalról)

1950 óta én vagyok az egyetlen egyházjogász, aki valamely kitüntetésben részesült, s fölhasználom ezt az alkalmat arra, hogy az egyházjog fontosságára fölhívjam a figyelmet. Mert az egyházjog nem csak alapjognak tekinthető, hanem anyajog is, amelyet minden kultúrállam magáénak vall és oktat, kivéve Magyarországot.

- *A teológián tanítanak-e ma az egyházjogot a lelkészeknek?*

- Igen, de nem elég hangsúlyos tárgy. 5 évig magam is tanítottam a teológián, amit aztán azért hagytam abba, mert az egyházjogi tankönyvek megírása rengetek időmet elvette.

- *Jól tudom, hogy a budapesti jogi karon is oktatott, de onnan politikai okokból elbocsátották?*

- Igen. Szabó József jogbölcész kollégámmal egy napon rúgtak ki minket az egyetemről, ő disszidálni próbált, de elfogták, s két és fél évig börtönbe került, felesége egy évig, s elvették a gyereket. Mindezt azért mondom el, hogy volt ott egy olyan párttitkár, aki rávette a kollégákat, hogy kérjenek halálbüntetést, no de nem azért mert disszidálni akart, hanem mert a nyugati kultúrát terjesztette.

- *Lóránd bácsit sem kímélte a háború.*

- Igen, egy évig voltam amerikai hadifogságban Németországban. Ugyanúgy kezdtek, mint az oroszok: összeszedték az órákat, meg az aranytárgyakat is. Akkor a háborús időkben olyan volt a hangulat, hogy ha SS-re akadtak, minden további nélkül agyonlőtték. Nem volt ott se udvariasság, a háború megvadította az embereket. De volt köztük is rendes ember, például egy new yorki tanárember tanított bennünket angolra.

- *Hogy került oda?*

- Amikor hazajöttem a finnországi ösztöndíjas időszakból, akkor '44 végén behívtak katonának és kikerültünk Németországba. Amikor közeledett a háború vége, öten leléptünk, s bolyongtunk kicsit Németországban, s eközben bejöttek az amerikaiak és hadifogságba estünk. Jellemző, hogy bátyámmal, aki tartalékos orvosként a repülőnél szolgált, összetalálkoztunk Németországban. Egy hónapig együtt voltunk. Amikor először lehetővé vált a hazatérés én mondtam neki, hogy bár tudom, hogy orosz megszállás alatt nem lesz valami rózsás élete az embernek, de mindenképp haza akarok menni. Akkor a szüleimről már másfél év óta semmit sem tudtam. Ő mint orvos járt Ukrajnában, látta milyen ott az élet, s így nem akart orosz uralom alá térni, úgy döntött kivándorol Amerikába.

- *Van még a bátyján kívül testvére?*

- Még egy nővérem, ő is meghalt már, de ő itthon élt. Az ő férje ráadásul főszolga-bíró volt, tehát mindjárt internálták.

... kicsit messziről kell meséljek...

Mindszenty Zalaegerszegen volt plébános, én nagyon jó viszonyban voltam vele, mert a nővérem apósa Zala megye alispánja volt. Neki volt egy gyönyörű nyaralója Keszthely mellett, ide minden nyáron meghívta Mindszentyt, s pont akkor voltam én is ott, szigorlatra készültem, így együtt voltunk hetekig. Sok szempontból ő is támogatott az egyházi tanulmányaimban, adott könyveket, sokat vitakoztunk, például, hogy jó-e a világi elem bevonása az egyház vezetésébe.

- *Mióta tagja a budahegyvidéki gyülekezetnek?*

- Feleséggel '50-ben kötöttünk házasságot, akkor Budapestre jöttünk, de tíz évig még az Attila úton laktunk. A '60-as évek elején kerültünk ide, ami nagy előrelépés volt, azóta vagyok a gyülekezet tagja (ma már tiszteletbeli presbitere- a szerk.), de közben zalaegerszegi felügyelő is voltam.

- *Közben? Budapestről látta el a felügyelői tisztséget? Hogyhogy nem volt közelebb erre alkalmas ember?*

- '57-től 10 évig voltam ott felügyelő, Ordass iktatott be. Csak úgy tudtam elvállalni, hogy néha lemegeyek. A háború alatt nagyon elgyöngült a gyülekezet, annak ellenére, hogy a város fejlődött. A gyönyörű lelkészlakba pártiskolát telepítettek, szóval teljesen szétzüllesztették a gyülekezetet. Az is érdekes volt, hogy Ordassal együtt jártunk Budahegyvidéken templomba, s megbeszéltük a napi problémákat.

Amikor a rendszerváltozás után megválasztottak egyházkerületi ügyészeket, akkor azokat a lelkészeket, akiket mellőztek, igyekeztünk gyorsan rehabilitálni: Schuleket, Kendéht... rengeteg mellőzött ember volt.

- *Ma délután is rengeteg nagy név hangzott el, akik életében szerepet játszottak.*

- Bizony, róluk jelent meg magánkiadásban Életformálók című könyvem.

Beszélgetőtárs: Borókay Réka

Dr. Boleratzky Lórándnak Életformálók címmel jelent meg új könyve, amely gyülekezetünk iratterjesztésében is kapható. Küllemre a tarka könyvpiacón talán túl egyszerűnek tűnik, hivalkodó képek, különleges grafikai megoldások nélkül egyszerű „öltözetben” vár arra, hogy kezünkbe vegyük. Sőt talán sokunkban elsősre az egyetemi jegyzetek hangulatát juttatja eszünkbe, amely miatt elkerüli figyelmünket. Bizton állíthatom, hogy amennyire küllemre talán nem „versenyképes” a könyv, tartalmában annál magával ragadóbb. Bence sok-sok színes életregény elevenedik meg. Takács József lelkész így fogalmaz a könyv előszavában: „...vállalva a „kicsiség” hálátlan szerepét a nagyok-ra...emlékezett. Életformálók voltak. Éltek, s közben átfurmálták azok életét is, akikkel találkoztak.

Olvasás közben kockánként rakhatjuk össze a szerző életét is, aki a mi életünk hasonló életformálója lehet.

Zenés áhítatok Budahegyvidéken

A 2007. november 18-án rendezett zenés áhítaton Bencéné Szabó Márta „szavakkal”, **Borsányi Márton** zenével szolgált, akivel közvetlenül az áhítat után beszélgettem, aki jelenleg Lipcsében tanul *orgona és csembaló* szakon. Már a beszélgetés elején őszinte büszkeséggel töltött el, hogy minden előzetes kérdés nélkül nagyon elismerően beszélt a hegyvidéki orgonáról.

- *Zenész családból származol?*
- Nem. Nálunk majdnem mindenki közgazdász.
- *Hogyan kerültél ilyen közeli, s láthatóan „tartós” kapcsolatba a zenével?*
- Körülbelül hat éves lehettem, amikor kértem a szüleimtől egy zongorát... kaptam egyet.
- *Miért a csembaló?*
- Úgy 9-10 éves koromban jártam az első Budapesten megrendezett historikus billentyűs hangszerek kiállításán, ahol először láttam és próbáltam ki a csembalót. Akkor határoztam el, hogy ennek a hangszernek a művelője leszek. Az orgonával való foglalkozás pedig annak a következménye, hogy a két hangszer irodalmában hatalmas az átfedés.
- *A művek rövid bemutatásakor említettél tételneveket, mint Stylus Phantasticus, illetve Non Mesurée, amely részek kifejezetten improvizatívak. Ez az improvizáció – ha jól értettem – a ritmusra vonatkozik.*
- Igen. E részben adottak a hangok, de az előadás ritmikája az előadó fantáziájára van bízva.
- *Ennek kapcsán merül föl a kérdés: közel áll hozzád az improvizáció, mint műfaj?*
- Mindenképpen. A csembaló és az orgona alapvetően improvizatív hangszerek, különösen akkor, ha kamarazeneről beszélünk, hiszen a 16-17. században a mai értelemben vett karmester fogalma ismeretlen volt, helyette olyan hangszeres zenész „dirigált”, amelyik képes harmóniakat is játszani, azaz egynél több szólamot, teljes akkordokat.
- *Szerinted miért hallunk kevesebbet a csembalóról, az orgonát sokkal népszerűbbnek, ismertebbnek érzem – laikus körökben persze.*

- Az orgonát már a görögök is ismerték (onnan az elnevezése: organon – hangszer hangszere), míg az első csembaló készítését „csak” 1521-re teszi a zenetörténet. Az orgona hangjánál és később méreteinél fogva azon kevés hangszerek egyike lett, amely egy templom akusztikáját képes betölteni, ezzel szemben a csembaló az udvarok hangszere volt, hallgatósága lényegesen kevesebb, és rendkívül kevesen engedhették meg maguknak, hogy csembalót építtessenek. Így az orgona története lényegesen hosszabb és megszokás nélküli, érthető tehát, hogy jobban beivódott az emberek tudatába, mélyebb nyomot hagyott a zene világában.
- De miért felejtették el a csembalót?*
- A zenét is divatok irányítják és az 1500-as évektől kezdve 300 év alatt a húros pengető mechanika összes lehetséges formáját lényegében „kiaknázták”, így nem volt többé érdekes, „divatos”. Újra csak az 1900-as évek elején egy lengyel művésznő, Wanda Landowska kutatta ki, azóta mondhatjuk, hogy reneszánszát éli.
- Ez azt jelenti, hogy mai szerzők is írnak kifejezetten csembalóra darabokat?*
- Igen.
- Hallottam, hogy kántorként is szolgáltál...*
- A budafoki református gyülekezetben 4-5 évig. Szerettem volna orgonálni, ezért kopogtattam be a környékbeli gyülekezetekbe. Katolikus vagyok ugyan, de végül a reformátusok „fogadtak be”, így náluk kántorizáltam évekig.
- Az este D. Buxtehude, G. Böhm, J. J. Froberger, L. Couperin, L. N. Clérambault és F. Couperin műveit szólaltattad meg. Hogy állsz a modern zenével?*
- Nem annyira az én világom, bár természetesen tanulok azt is. Legközelebb hozzam a 17-18. század zenéje áll, nem véletlen tehát a mai este zenei anyagának válogatása is.
- A hangszer gyönyörű, nem állom meg, hogy ne kérdezzek róla. A Tied?*
- Igen. Ezt már én készíttettem Hollandiában. A belsejébe festett latin felirat jelentése: A zene társ az örömben, gyógyír a fájdalomban. A választható mellékat, mondatokat a régi csembalókból gyűjtötték össze, s ezek elevenednek meg az újonnan készített hangszereken is. Korábban díszítésként gyakori volt, hogy a csembalók belsejébe képet festettek, ám ez igen költséges volt már régen is, tekintve, hogy a flamand csembalókat rendszerint Brueghel manufaktúrája díszítette. Olcsóbb, de szintén dekoratív megoldás a festett szöveg.
- Mikor jössz legközelebb?*
- Szerettem itt szolgálni, ha hívnak, szívesen jövök újra Budahegyvidékre.

Beszélgetőtárs: Borókay Réka

További zenés áhítatok az évadban februárban és áprilisban várhatóak.

A meghitt hangulatú együttlétekre szeretettel várunk mindenkit.

Fantomgyülekezet?

„Hogy érzed magad a fantomgyülekezetben?” – kérdezte nemrégiben egy ismerősöm, a Budakeszin elkezdett munkámra utalva. Elgondolkoztatott a különös megfogalmazás. Valóban vannak emberek, akiknek időnként levelet küldök, s csak remélem, hogy legalább a címzés jó, és célba jut a küldemény. A nevek többségéről még mindig nem tudom, kit takar: egy embert vagy családot, időset vagy fiatal. Nem látom az arcát, amikor kiveszi körlevelünket a postaládájából, nem tudom, elolvassa-e, gondol-e rá, hogy egyszer majd eljön a hirdetett alkalmak valamelyikére, vagy egyenesen a kukába dobja a felbontatlan borítékot az áruházak reklámkiadványaival együtt. Természetesen ismerős arcok is vannak, akikkel köszönünk egymásnak az utcán, s alakulnak lassan a közelebbi ismeretségek. Vannak jó néhányan, akik már régóta számon tartják egymást, s akár más irányú gyülekezeti kötődésükkel együtt is erősítik a kis budakeszi közösséget.

Várakozással tekintünk a december 8-án megrendezendő adventi délután elé, ahol Joób Máté kelenföldi lelkész előadással, a teológusok liturgikus ének szemináriuma, Finta Gergely vezetésével pedig énekkel, verssel szolgál körünkben. Bízunk benne, hogy ez a kicsit kötetlenebb együttlét lehetőséget teremt a találkozásra olyan itt élő evangélikusokkal is, akik talán nem rendszeres látogatói alkalmainknak.

A másik örvendetes hír, amihez nagy reménység fűződik, hogy a Magyarországi Evangélikus Egyház, az Északi Evangélikus Egyházkerület valamint a Budai Egyházmegye komoly anyagi támogatást ígért egy budakeszi ingatlan vásárlására. Olyan helyiséget szeretnénk kialakítani, ahol istentiszteletet, gyermekfoglalkozásokat, különböző korosztályoknak szóló bibliaórákat tarthatnánk. Úgy gondolom, a „fantom-jelleg” – ha valóban van ilyen – feloldásában is sokat segíthet egy egyszerű, de szép gyülekezeti terem léte. Hiszen ahogy egy család sem létezhet otthon nélkül, úgy a gyülekezet sem tud másképp élni, fejlődni. Ezúton is kérem a gyülekezet tagjait, minél többen osztozzanak a fészekrakás örömeiben, tudassák ezzel kapcsolatos véleményüket, s ha tehetik, és egyetértenek a kezdeményezéssel, vállaljanak valamilyen jellegű segítséget a megvalósításban.

Szívemből szólnak az Evangélikus Énekeskönyvben is megtalálható ázsiai keresztyén imádság szavai:

Uram, építsd egyházadat, és kezd rajtam. Építsd gyülekezedet, és kezd velem. Békességed örömhírét juttasd el mindenütt a földön, és kezd nálam. Gyűjtsd meg szereteted tüzét minden szívben, és kezd bennem.

Lacknerné Puskás Sára
budakeszi lelkész

A gyülekezet munkarendje

2007 december-2008 március

2007. december

15. szombat 17.00 óra	Karácsonyi gyülekezeti szeretetvendégség
16. vaárnap. 16.00 óra	Karácsonyi gyermekkézművesség
16. vasárnap 18.00 óra	Völgyessy Szomor Fanni karácsonyi koncertje
24. hétfő 16.00 óra	KARÁCSONY ESTI istentisztelet
25. kedd 10.00 óra	KARÁCSONYI istentisztelet,
MTVI közvetíti templomunkból
(9.45-ig kérjük az üldhelyeket elfoglalni!)
26. szerda 10.00 óra	KARÁCSONYI istentisztelet
31. hétfő 18.30 óra	Óévbúcsúztató esti istentisztelet

2008. január

1. kedd 10.00 óra	ÚJÉVI istentisztelet
6. vasárnap 10.00 óra	VÍZKERESZT ünnepi családi istentisztelet
20. - 27. vas.-tól vas.-ig	Ökumenikus imahét
28. hétfő 18.30 óra	Keresztyén Értelmiségi Fórum
Dr. Ángyán József egyetemi tanár „Föld és vidék összefüggése Magyarországon” címmel tart előadást.

2008. február

8-10. péntek – vasárnap	gyülekezeti csendesnapok Révfülöpön
17. vasárnap 16.00 óra	ifjúsági istentisztelet az Óbudai ev. templomban
17. vasárnap 18.00 óra	zenés áhítat
Tokai Ágnes ének; Breznyán Dávid trombita,
Sárosi Dániel – orgona koncertje
22-24. péntek – vasárnap	fiatal családok találkozója Balatonszárszón
25. hétfő 18.30 óra	Keresztyén Értelmiségi Fórum

2008. március

9. vasárnap 16.00 óra	böjti gyermek kézműves délután
13-17. csüt.-től hétfőig	Konfirmandus csoport utazása
a schrobenhauseni testvérgyülekezetünkbe.
17-19. hétfő-szerda 18.00 óra	böjti igehirdetési sorozat
21. péntek	NAGYPÉNTEK
23. –24.	HÚSVÉTI ÜNNEPEK
29. szombat 9.00 óra	kerti és takarítási munkanap
30. vasárnap 16.00 óra	ifjúsági istentisztelet
31. hétfő 18.30 óra	Keresztyén Értelmiségi Fórum

A munkarend nem tartalmazza a rendszeres heti és kétheti alkalmakat.

Gyülekezeti alkalmainkra szeretettel hívjuk és várjuk testvéreinket!

Híveink önkéntes adományait kéri gyülekezetünk!

A legtöbb gyülekezet, köztük Budahegyvidéki Evangélikus Gyülekezetünk is, – a közvélekedéssel ellentétben – nem részesül állami vagy közegyházi forrásból. **Gyülekezetünk fenntartásának legfontosabb anyagi forrása híveink önkéntes adománya:** a gyülekezeti irodában befizetett vagy csekken feladott egyházfenntartói hozzájárulás és a perselypéNZ.

Ez az anyagi forrás szükséges a lelkészeink, nem-lelkészi munkatársaink és kántorunk fizetésének biztosításához, a közüzemi díjak kifizetéséhez, a templom folyamatos karbantartásához. Gyülekezetünk tagjainak befizetései teszik lehetővé azt is, hogy nehezebb sorsú testvéreinken segíthessünk, ifjúságunk táborozásait és konferenciáit támogatni tudjuk, hogy gyülekezeti hírlevelünk megjelenhessen és sok egyéb kiadásunkat is fedezhessük. A gyülekezetünkben számon tartott híveink közül évente csak körülbelül a családok fele ad név szerint is kimutatható formában önkéntes egyházfenntartói hozzájárulást vagy adományt, és rajtuk kívül még néhányan perselypéNZt.

A hívek adományai mellett kiadásainkat irodahelyiség kiadásából, a templom és a gyülekezeti épület restaurálására félretett összegből, a XII. kerületi Önkormányzat céladományaiból és a személyi jövedelemadó második 1 %-ának rendelkezése révén tudjuk pótolni, ez utóbbi azonban bevételeinknek évente csak 3-4 %-át teszi ki, és semmiképpen sem pótolja híveink adományait!

Bevételeink nem követik egyre növekvő kiadásainkat. Sokkal többet szeretnénk másokon is segíteni, ami hitünk szerint az egyik legfontosabb feladatunk. Ezért megköszönve a gyülekezet fenntartásához eddig is segítséget nyújtó gyülekezeti tagjaink önkéntes adományait, kérjük egyúttal a gyülekezetünk szolgálatát és fenntartását fontosnak tartó többi testvérünk anyagi hozzájárulását is.

Kézdy Pál
felügyelő

Szeretettel kérjük gyülekezetünk tagjait, hogy személyi jövedelemadójuk (SZJA) egyik 1 százalékát a

Budahegyvidéki Evangélikus Templomépítési Alapítvány
adószám 18077397-1-43,

másik 1 százalékát pedig a

Magyarországi Evangélikus Egyház (technikai szám: 0035)

részére ajánlják fel. (Mint tudjuk, ez nem jelent a felajánlónak plusz anyagi terhet.)

Kazuális szolgálatok az előző év decemberétől ez év novemberéig

Keresztelő: 28

Jézus mondja: „Engedjétek hozzám jönni a kis gyermekeket, és ne tiltsátok el őket, mert ilyeneké az Isten országa!” Mt 19,14

Barna Viktória, Simon Zselyke, Szanati Bence, Matisfalvi Réka Eper, Kupec Márk, Csizmadia Hanna, Balás Natasa, Ördög Ákos, Benczúr Aladár, Halmágyi Viktor, Ótott Gabriella, Ótott Annamária, Fail Emese, Sárándi Botond, Banyko Sarah, Banyko Jade, Kocsis Dániel, Bók Róza, Menotti Júlia, Clausen Katalin, Paulovics Lili, Veigl Laura, Bácskai Réka, Czako Ádám, Illés Noémi, Schweiger Illés, Keresztes - Szél Zsófia, Antal István, Bereznai Gréta, Binder Emese, Finta Levente.

Konfirmáció: 9

Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: aki énbennem marad, és én őbenne, az terem sok gyümölcsöt, mert nélkülem semmit nem teremhettek. Jn 15,5

Kucsera Tímea, Kucsera Noémi, Ördög Zita, Lajkó Gyöngyvér, Szontágh Gusztáv, Felnőtt konfirmációban részesültek: Szeitl Zita, Popp Imréné, Ótott Annamária, Ótott Gabriella.

Esküvő: 9

Legyen az Úrnak, a mi Istenünknek jótetszése rajtunk! Kezeink munkáját tedd marandóvá! Zsolt 90,17

Tóth Péter és Szeberényi Katalin, Szabó Zsolt és Tamás Katalin, Vincent Garnier – Salvi és Könnyű Orsolya, Megyeri Gergely és Borókay Zsófia, Dr. Sonnleitner Zsolt és Dr. Vidovszky Katalin, Sólyom Tibor és Rozmán Kornélia, Ország Attila és Kovács Krisztina, Császka József és Bárdossy Tekla, Erdős Ákos és Pálos Eszter, Vincze Attila és Majoros Mirtill.

Temetés: 24

Jézus Krisztus a feltámadás és az élet, aki hisz őbenne, ha meghal is él. (Jn 11,25)

Dr. Kampis Györgyné sz: Haydan Zsuzsanna, Kékesi Lajos, Jobbágy Zsuzsanna, Tóth László Mátyás, Luczay, Karin Eleonare Hildegard, Bogdányi Ferencné sz: Ajtai Anna, Piller Kamill, Németh József, Dobó József, Dr. Gronowski Ivánné sz: Kund Atala, Csoma Lajosné sz: Forgács Emma, Mórítz Ferencné sz: Fodor Anna, Tokody Ilona, Rezessy Lászlóné sz: Cornides Edit, Kovách Ágostonné sz: Knábel Katalin, Demel Ervin, Dr. Füleky Györgyné sz: Kiss Erzsébet, Dénes Sándor, Kiss István, Clement György, Bruckner Jánosné sz: Gimpel Ilona, Deme Ivánné sz: Henter Olga, Dr. Lechner Ferencné sz: Hlatky Gabriella, Kohút György.

Állandó gyülekezeti alkalmaink

Istentiszteletek:

Vasárnap **10.00** órakor (a hónap első vasárnapján **11.30**-kor), úrvacsorával

Családi istentisztelet: a hónap első vasárnapján **10.00** órakor, úrvacsorával

Budakeszin az új ref. templomban: minden hónap első és harmadik vasárnapján és az egyházi ünnepek másnapján **8.30** órakor

Gyermek bibliakör:

Vasárnap 10.00 órakor, az istentisztelettel párhuzamosan (kivéve a hó első vasárnapján)

Bibliórák:

Kedden 18.30 órakor (gyülekezeti)
Csütörtökön 10.00 órakor (gyülekezeti)
Hó első csütörtökén 18.00 órakor (középgeneráció)

Budakeszin:

fiatal felnőtteknek és a középnemzedéknek dr. Fabinyi Tiborral előre egyeztetett időpontban

Minden hó 2. szerdán 14.30h-tól idősek bibliaórája a ref. gyülekezeti teremben

Hittanórák:

Hétfőn 16.30 órakor gyülekezetünkben; az iskolákban megbeszélés szerint.

Konfirmációi előkészítő:

Pénteken 16:30 órakor

Ifjúsági és fiatal felnőtt órák:

Csütörtökön (*kéthetente*) 19.00 órakor fiatal felnőttek bibliaórája családoknál
Pénteken (*hetente*) 18.00 órakor a korábban konfirmált ifjúságnak és a középiskolás korosztálynak.

Baba-mama kör

Kéthetente (páratlan heteken) szerda de. 10.00 órakor

Énekkari próbák:

Pénteken 19:15 órától – gyülekezeti kórus (alagsori próbateremben)

A hittan- és bibliaórákra, ifj. órákra bejárat az alsó udvari kapun.

Erős vár a mi Istenünk!

Égigérő

A Budahegyvidéki
Evangélikus Gyülekezet
lapja

Kiadó: Keczkó Pál lelkész
Bp. 1123 Kék Golyó u. 17.
telefon: 224-0640
e-mail: pal.keczko@lutheran.hu

Szerkeszti a Szerkesztőbizottság:
Borókay Ferenc, Borókay Réka,
dr. Csonka Géza, Kézdy Pál

<http://hegyvidek.lutheran.hu>